

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA
INTERWENCYJNEGO I
ZAPOBIEGAWCZEGO**

W niniejszym dokumencie przedstawiono procedury postępowania w szkole przez nauczycieli i pracowników szkoły w stosunku do uczniów w sytuacjach szczególnych.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH ZAGROŻENIA DZIECI I MŁODZIEŻY DEMORALIZACJĄ

- I. Procedura postępowania w przypadku gdy nauczyciel uzyska informację, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.
- II. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.
- III. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyku.
- IV. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyku.
- V. Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.
- VI. Procedura postępowania wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.
- VII. Procedura postępowania w przypadku zgłoszenia się do szkoły po dziecko nietrzeźwego rodzica, niezdolnego w ocenie nauczyciela do sprawowania opieki nad dzieckiem.
- VIII. Procedura postępowania w przypadku przyniesienia przez ucznia papierosów lub ich palenie na terenie szkoły.
- IX. Procedura postępowania dyrektora szkoły w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcę czynu karalnego przebywającego na zajęciach w szkole.
- X. Procedura postępowania w przypadku przesłuchania przez policję nieletniego zagrożonego demoralizacją i sprawcy czynu karalnego.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NIEPRZESTRZEGANIA PRZEZ UCZNIĄ REGULAMINU SZKOŁY

- XI. Procedury postępowania wobec ucznia w przypadku zachowań agresywnych (*bójki, podżeganie do bójek, zachowania niebezpieczne, stwarzające zagrożenie dla zdrowia własnego i innych, posiadanie niebezpiecznych przedmiotów i substancji, używanie ognia, zastraszanie, wymuszanie, wyzywanie, używanie wulgaryzmów, arogancki stosunek do kolegów i pracowników szkoły*)
- XII. Procedury zwalniania ucznia oraz usprawiedliwiania nieobecności i spóźnień.
- XIII. Procedury postępowania w sytuacji wagarów ucznia.
- XIV. Procedura postępowania wobec uczniów w przypadku używania telefonów komórkowych, mp3 i innych urządzeń elektronicznych.

XV. Procedury kontaktów z rodzicami/ prawnymi opiekunami.

PROCEDURA DOT. NIEBIESKIEJ KARTY

XVI. Procedury stosowania zasad dotyczących Niebieskiej Karty

Podstawy prawne stosowanych procedur:

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz.228 z p. zm. - tekst jednolity Dz. z 2002r. Nr 11 poz.109 z późn. zm./ oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą /.
- 2) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. Nr 35, poz.230 z p. zm./
- 3) Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198/.
- 4) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm./
- 5) Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
- 6) Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty /tekst jedn. DzU z 2015 r. poz. 2156, ze zm./,
- 7) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem /Dz. U. Nr 26, poz.226/.
- 8) Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996r.Nr 10, poz.55)
- 9) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 lutego 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. 35 z 2007 r. poz. 222)

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH ZAGROŻENIA DZIECI I MŁODZIEŻY DEMORALIZACJĄ

I. Procedura postępowania w przypadku gdy nauczyciel (pracownik szkoły) uzyska informację, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.¹

Nauczyciel (pracownik szkoły) powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.

---

¹ Naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych – art.4 §1 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich

3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (*specjalistę ds. nieletnich*).
5. Podobnie, w sytuacji gdy, szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (*rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.*), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
6. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

II. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel (pracownik szkoły) podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.

Nauczyciel (pracownik szkoły) powinien podjąć następujące kroki:

1. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
2. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy i dyrektora szkoły, a sam wraca do swoich zajęć.
3. Dyrektor lub wychowawca wzywa pogotowie w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Dyrektor lub wychowawca zawiadamia o tym fakcie rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
5. W miarę możliwości wychowawca, pedagog lub psycholog szkolny ustalają źródło pochodzenia alkoholu lub środka odurzającego oraz świadków mających związek ze zdarzeniem.
6. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyjscia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.

W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości,² policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.

7. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (*specjalisty ds. nieletnich*) lub sądu rodzinnego.

III. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel(pracownik szkoły) znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.

Nauczyciel powinien (pracownik szkoły) podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel(pracownik szkoły) zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

IV. W przypadku, gdy nauczyciel(pracownik szkoły) podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.

Nauczyciel (pracownik szkoły) powinien podjąć następujące kroki:

1. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz wychowawcę klasy, który kontaktuje się z rodzicami/opiekunami ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
2. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

---

² Stężenie we krwi powyżej 0,5 ‰ alkoholu lub w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³

UWAGA:

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - w Polsce karalne jest:

- a) posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- b) wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- c) udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- d) wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest **czynem karalnym** w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat.

Z przestępstwem mamy do czynienia jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks Postępowania Karnego.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny. (art. 4 Upn i art. 304 Kpk).

V. Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Niezwłocznie powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły.
2. Ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazuje sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Powiadamia rodziców ucznia – sprawcy.
5. Niezwłocznie powiadamia policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, kradzież itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa, (np. ostre przedmioty, przedmioty pochodzące z kradzieży).

Czyn karalny – w myśl przepisów (art. 1 § 2 pkt. 2 u.p.n) jest to czyn zabroniony przez ustawę jako przestępstwo (art. 1 k.k), a więc zbrodnia lub występki (art. 7 § 2 i 3 k.k), przestępstwo skarbowe (art.53 § 2 k.k.s.) oraz wykroczenie określone w następujących przepisach Kodeksu Wykroczeń: np.

- art. 51 (zakłócenie porządku publicznego)
- art. 62 (znęcanie się nad zwierzętami)
- art. 69 (niszczenie i uszkodzanie znaków umieszczonych przez organ państwowy)
- art. 74.(uszkodzenie znaków lub urządzeń zapobiegających niebezpieczeństwu)
- art. 76 (rzucanie kamieniami w pojazdy będące w ruchu)
- art. 119 (kradzież lub przywłaszczenie mienia o wartości – obecnie 250 zł)

- art. 143 (utrudnienie korzystania z urządzeń przeznaczonych do użytku publicznego)

Popelnienie przez nieletniego innego wykroczenia niż wyżej wymienione należy określić, jako zachowanie świadczące o jego demoralizacji, co uzasadnia wszczęcie i prowadzenie postępowania w trybie opiekuńczo – wychowawczym (art. 44-46 u.p.n.).

Czyn karalny obejmuje wszystkie przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego, na wnioski oraz oskarżenia prywatnego, jak również wszystkie jego formy stadialne, takie jak dokonanie, usiłowanie, przygotowanie, a także formy zjawiskowe przestępstwa, takie jak: sprawstwo, podżeganie, pomocnictwo.

VI. Procedura postępowania wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Udziela pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie higienistki, lekarza w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły.
3. Powiadamia rodziców ucznia.
4. Niezwłocznie wzywa policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

VII. Procedura postępowania w przypadku zgłoszenia się do szkoły po dziecko nietrzeźwego rodzica, niezdolnego w ocenie nauczyciela do sprawowania opieki nad dzieckiem.

Nauczyciel (pracownik szkoły) powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel (pracownik szkoły) powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły.
2. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia powstrzymuje rodzica przed wyjściem ze szkoły i prosi go o pomoc w skontaktowaniu się z innym członkiem rodziny, który będzie zdolny sprawować właściwą opiekę nad dzieckiem.
3. W przypadku trudności w skontaktowaniu się z inną osobą mogącą odebrać dziecko, dyrektor lub pedagog szkolny ma prawo zawiadomić policję.
4. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia zgłasza sytuację pedagogowi szkolnemu, który sporządza notatkę służbową.
5. W przypadku powtarzania się takiej sytuacji pedagog szkolny zawiadamia Sąd Rodzinny i Nieletnich.

VIII. Procedura postępowania w przypadku przyniesienia przez ucznia papierosów lub ich palenie na terenie szkoły.

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog szkolny, itd.) ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu papierosy, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży) Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonywać

czynności przeszukania odzieży, ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji. Odmowa okazania torby wymaga zawiadomienia rodziców przez wychowawcę o uzyskanej informacji na temat palenia papierosów.

2. W przypadku znalezienia papierosów nauczyciel zabezpiecza je.
3. Przeprowadza rozmowę wstępną z uczniem (nauczyciel interweniujący), przekazuje sprawę wychowawcy klasowemu
4. Wychowawca rozmawia z uczniem o zdarzeniu.
5. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im informację o paleniu papierosów przez dziecko. Przeprowadza rozmowę z uczniem w ich obecności. Zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczegółowego nadzoru nad dzieckiem. Sporządza notatkę o zaistniałym incydencie, którą podpisuje rodzic dziecka.
6. W przypadku nasilenia się zjawiska u jednego lub grupy uczniów, wychowawca powiadamia pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
7. Wychowawca obniża zachowanie w oparciu o przyjęte w WSO kryteria.

IX. Procedura postępowania dyrektora szkoły w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcę czynu karalnego przebywającego na zajęciach w szkole.

1. Funkcjonariusz policji przedstawia dyrektorowi szkoły powód przybycia i okazuje się legitymacją służbową.
2. Dyrektor zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta celem sporządzenia własnej dokumentacji.
3. policja informuje dyrektora o przyczynie zatrzymania ucznia.
4. Pedagog szkolny sprowadza nieletniego do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje wymienionego o przyczynach przybycia i czynnościach jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą np. przesłuchanie, okazanie.
5. Policja informuje rodziców nieletniego lub opiekunów prawnych o wykonywanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do szkoły, komendy lub komisariatu policji celem uczestniczenia w czynnościach.
6. Dyrektor szkoły informuje telefonicznie rodziców o podjętych działaniach względem ich dziecka przez policję. W przypadku braku kontaktu telefonicznego sporządza pisemną informację i dostarcza ją do miejsca ich zamieszkania.
7. W przypadku niemożności uczestnictwa rodziców w przesłuchaniu nieletniego, dyrektor szkoły wyznacza nauczyciela lub pedagoga szkolnego do uczestnictwa w czynnościach, które są przeprowadzone w szkole lub jednostce policji.
8. Po wykonaniu czynności policjant za pisemnym potwierdzeniem odbioru przekazuje nieletniego rodzicom lub opiekunowi prawnemu.
9. W przypadku zaistnienia przesłanek do zatrzymania nieletniego w Policyjnej Izbie Dziecka policjant informuje o tym rodziców i pedagoga szkolnego.

X. Procedura postępowania w przypadku przesłuchania przez policję nieletniego zagrożonego demoralizacją i sprawcy czynu karalnego.

Podstawą prawną do przesłuchania nieletniego przez policję jest **art. 39 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.**

Z przepisu tego wynika, że w każdym przypadku nieletniego należy przesłuchać w obecności rodziców lub opiekunów albo obrońcy nieletniego.

Jeżeli zapewnienie obecności tych osób przy przesłuchaniu nieletniego nie jest możliwe, należy wezwać nauczyciela, przedstawiciela Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie lub przedstawiciela organizacji społecznej zainteresowanej sprawami wychowawczymi np. Komitetu Ochrony Praw Dziecka. Przesłuchanie nieletniego bez udziału którejkolwiek z tych osób stanowi istotne naruszenie procedury i uzasadnia złożenie zażalenia.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NIEPRZESTRZEGANIA PRZEZ UCZNIĄ REGULAMINU SZKOŁY

XI. Procedury postępowania wobec ucznia w przypadku zachowań agresywnych (bójki, podżeganie do bójek, zachowania niebezpieczne, stwarzające zagrożenie dla zdrowia własnego i innych, posiadanie niebezpiecznych przedmiotów i substancji, używanie ognia, zastraszanie, wymuszanie, wyzywanie, używanie wulgaryzmów, arogancki stosunek do kolegów i pracowników szkoły)

1. Rozmowa wyjaśniająca prowadzona przez nauczyciela przedmiotu i wychowawcę; ostrzeżenie przed sankcjami. Wspólne poszukiwanie sposobu naprawy sytuacji.
2. Rozmowa wyjaśniająca oraz udzielenie upomnienia przez wychowawcę klasy z wpisem do dzienniczka; powiadomienie rodziców/ prawnych opiekunów. Obniżenie oceny z zachowania.
3. Po dwóch upomnieniach udzielenie nagany przez wychowawcę klasy z wpisem do „Arkusza obserwacji ucznia” i dzienniczka oraz wezwanie rodziców/ prawnych opiekunów. Wspólne ustalenie konsekwencji, np.:
  - a) Zawieszenie udziału w dyskotekach, wyjściu do kina itp.
  - b) Zawieszenie prawa do reprezentowania szkoły
  - c) Zawieszenie pełnienia funkcji
  - d) Obniżenie oceny z zachowania

W porozumieniu z pedagogiem i psychologiem szkolnym zaproponowanie form wsparcia oraz podpisanie z dzieckiem i rodzicami kontraktu.
4. W przypadku kolejnego zachowania agresywnego nagana dyrektora. Wezwanie rodziców/ prawnych opiekunów i poinformowanie o konsekwencjach, w tym możliwości obniżenia zachowania do naganego (bez względu na cząstkowe oceny zachowania).
5. W przypadku braku efektów podjętych działań wystąpienie do Sądu Rodzinnego o rozpoznanie sytuacji rodzinnej ucznia lub zawiadomienie policji.
6. W przypadku uporczywie powtarzających się zachowań agresywnych, stwarzających zagrożenie dla innych uczniów oraz niewydolności domu rodzinnego, wystąpienie do Kuratorium Oświaty z wnioskiem o przeniesienie do innej szkoły.

UWAGI KOŃCOWE

- W każdym przypadku, gdy konflikt dotyczy agresora i ofiary, wychowawca - oprócz konsekwencji wobec agresora – zobowiązany jest do udzielenia wsparcia ofierze.
- W zależności od stopnia zachowań agresywnych ucznia można ominąć kolejne kroki procedury i zastosować działania adekwatne do stopnia nieprzestrzegania przez ucznia regulaminu szkoły.
- W przypadku rażącego naruszenia szkolnego prawa, sytuacji niebezpiecznych dla zdrowia i życia, zwołuje się Zespół Wychowawczy, który podejmuje odpowiednie kroki.

XII. Procedury zwalniania ucznia oraz usprawiedliwiania nieobecności i spóźnień.

1. Każdą nieobecność ucznia na zajęciach szkolnych oraz każde spóźnienie usprawiedliwia rodzic/prawny opiekun wpisem do dzienniczka ucznia.
2. Usprawiedliwienia pokazywane są wychowawcy na najbliższej naradzie, nie później niż 7 dni od przyścia do szkoły; usprawiedliwienie spóźnienia - najpóźniej następnego dnia.
3. O przewidywanej dłuższej niż 14 dni nieobecności ucznia (np. szpital, sanatorium, choroba przewlekła, sytuacja rodzinna) rodzice/prawni opiekunowie zobowiązani są powiadomić wychowawcę wcześniej, a nie po powrocie dziecka ze szkoły.
4. W przypadku nieprzyniesienia przez ucznia usprawiedliwienia w terminie, nauczyciel przypomina o tym obowiązku uczniowi. W sytuacji braku reakcji telefonicznie informuje o tym rodziców/prawnych opiekunów. W przypadku braku kontaktu telefonicznego – zawiadamia listem poleconym
5. Zwolnienie ucznia z lekcji może nastąpić po pisemnej prośbie rodziców/prawnych opiekunów odnotowanej w dzienniczku ucznia. W przypadku braku pisemnej adnotacji nauczyciel może zwolnić ucznia po telefonicznym potwierdzeniu.
6. Wychowawca lub inny nauczyciel może zwolnić ucznia z ostatniej lekcji w przypadku nagłej i niezaplanowanej nieobecności nauczyciela, jeżeli rodzic/prawny opiekun na początku roku szkolnego wyrazi na to pisemną zgodę (zgody znajdują się w „Teczce wychowawcy”, brak zgody wychowawca odnotowuje w dzienniku).
7. Nauczyciel zwalnia ucznia z pierwszej i ostatniej lekcji wychowania fizycznego, jeżeli rodzic/prawny opiekun skieruje do dyrektora szkoły pisemną prośbę o zwolnienie z lekcji wychowania fizycznego z wyraźną adnotacją, dotyczącą postępowania nauczyciela wobec ucznia w przypadku, gdy wychowanie fizyczne jest pierwszą lub ostatnią lekcją. W innym przypadku uczeń przebywa w miejscu, w którym odbywają się zajęcia.
8. Nauczyciel zwalnia ucznia z pierwszej i ostatniej lekcji religii oraz wychowania do życia w rodzinie w przypadku pisemnej prośby rodziców skierowanej do dyrekcji szkoły. W innej sytuacji rodzic/prawny opiekun na piśmie określa, gdzie na terenie szkoły uczeń ma przebywać.

9. W przypadku samowolnego opuszczenia szkoły przez ucznia nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku oraz niezwłocznie informuje o tym rodzica /prawnego opiekuna telefonicznie lub listem poleconym.

XIII. Procedury postępowania w sytuacji wagarów ucznia.

1. W przypadku nieprzyniesienia przez ucznia usprawiedliwienia w terminie, nauczyciel przypomina o tym obowiązku uczniowi. W sytuacji braku reakcji telefonicznie informuje o tym rodziców/prawnych opiekunów. W przypadku braku kontaktu telefonicznego – zawiadamia listem poleconym.
2. W razie stwierdzenia wagarów nauczyciel przeprowadza z uczniem rozmowę wyjaśniającą i wychowawczą, poucza o konsekwencjach, w tym obniżeniu oceny z zachowania.
3. W przypadku stwierdzenia kolejnych wagarów wychowawca wzywa rodziców/prawnych opiekunów i w obecności pedagoga przeprowadza rozmowę z uczniem i rodzicami/prawnymi opiekunami. Wspólnie opracowuje się kontrakt, określa sposoby pomocy uczniowi oraz częstotliwość i rodzaj kontroli jego zachowania. Pedagog informuje dyrektora o podjętych krokach wychowawczych.

W przypadku braku kontaktu z rodzicami i braku reakcji na zawiadomienia i wezwania pedagog z wychowawcą udaje się do domu ucznia.

4. W przypadku braku poprawy sytuacji, dyrektor przeprowadza rozmowę z uczniem i jego rodzicami/prawnymi opiekunami, ostrzegając o konsekwencjach prawnych.
5. W przypadku dalszego braku realizacji obowiązku szkolnego dyrektor wszczyna postępowanie administracyjne (powiadamia organ prowadzący szkołę) oraz powiadamia Sąd Rodzinny.

W sytuacji przedłużającej się absencji (powyżej 10 dni) oraz braku telefonicznego kontaktu z rodzicami wychowawca listem poleconym wzywa rodzica do kontaktu ze szkołą w celu wyjaśnienia nieobecności dziecka w szkole. Po upływie kolejnych 7 dni pedagog z wychowawcą udaje się do domu ucznia i odnotowuje to w formie notatki służbowej. W przypadku braku kontaktu po upływie kolejnych 7 dni dyrektor powiadamia organ prowadzący szkołę oraz sąd rodzinny o nierealizowaniu przez ucznia obowiązku szkolnego.

6. Wychowawca systematycznie przekazuje pedagogowi wykaz uczniów, którzy mają nieusprawiedliwione nieobecności trwające co najmniej 14 dni lub 30 godzin w miesiącu.

XIV. Procedury postępowania wobec uczniów w przypadku używania telefonów komórkowych, mp3 i innych urządzeń elektronicznych.

1. W szkole w czasie lekcji obowiązuje zakaz używania telefonu komórkowego i innego sprzętu elektronicznego
2. Telefon komórkowy może być użyty przez ucznia tylko w wyjątkowych sytuacjach losowych po konsultacji z nauczycielem i tylko w jego obecności.
3. W przypadku używania przez ucznia telefonu komórkowego bądź innego sprzętu elektronicznego nauczyciel jest upoważniony do odebrania go uczniowi i sporządza

protokół odebrania sprzętu, (w przypadku odebrania telefonu komórkowego uczeń go wyłącza) Nauczyciel deponuje odebrany sprzęt w sekretariacie szkoły i informuje o tym rodziców/prawnych opiekunów telefonicznie bądź listownie.

4. Telefon bądź inny sprzęt elektroniczny wydaje się rodzicom/prawnym opiekunom lub po pisemnym upoważnieniu innej dorosłej osobie po uprzednim sporządzeniu protokołu przekazania sprzętu.
5. Powtarzające się przypadki używania zabronionego sprzętu grożą obniżeniem zachowani

XV. Procedura kontaktów z rodzicami/prawnymi opiekunami

1. Miejscem kontaktów rodziców/prawnych opiekunów z nauczycielami jest szkoła; w szczególnych przypadkach dom ucznia.
2. Kontakty rodziców/prawnych opiekunów z nauczycielami odbywają się według harmonogramu przedstawionego na pierwszym spotkaniu z rodzicami we wrześniu. Ponadto informacja o terminach zebrań innego rodzaju spotkań, a także spis dyżurów (konsultacji) nauczycieli podany jest na stronie internetowej szkoły oraz w gablotach na terenie szkoły. Zmiany terminów i miejsc kontaktu podaje wychowawca z 3-dniowym wyprzedzeniem do dzienników uczniowskich, pozyskując informację zwrotną potwierdzoną podpisem rodziców/prawnych opiekunów.
3. Spotkania odbywają się w formie:
  - a) Zebrań ogólnych z rodzicami
  - b) Wywiadówek
  - c) Rozmów indywidualnych
  - d) Konsultacji
  - e) Spotkań w innych terminach zgodnie z potrzebami nauczycieli lub rodziców/prawnych opiekunów.
4. Rodzice/prawni opiekunowie mogą dodatkowo kontaktować się z nauczycielami po uprzednim uzgodnieniu z nauczycielem telefonicznie lub pisemnie przez dzienniczek ucznia.
5. W trakcie prowadzonych zajęć szkolnych, a także w ramach dyżurów w czasie przerw nauczyciel nie może przyjmować rodziców/prawnych opiekunów.
6. Miejscem kontaktów nauczycieli i rodziców/prawnych opiekunów są sale szkolne lub gabinety (dyrektora, pedagoga, psychologa). Informacji o uczniach nie udziela się telefonicznie (z wyjątkiem sytuacji wcześniej uzgodnionych).
7. W sytuacjach uzasadnionych wychowawczo szkoła może wezwać rodziców/prawnych opiekunów w trybie pilnym za pośrednictwem dzienniczka ucznia, telefonicznie lub w formie pisemnej za pośrednictwem sekretariatu szkoły.
8. Obecności rodziców/prawnych opiekunów na zebraniach wychowawca odnotowuje w załączniku do protokołu z zebrania.
9. Każdorazowy ważny kontakt z rodzicami/prawnymi opiekunami wychowawca odnotowuje w dzienniku, „Karcie spostrzeżeń” lub w odrębnej notatce dołączonej do „Teczki wychowawcy”

10. Inne pisemne uzgodnienia między szkołą i rodzicami/prawnymi opiekunami (np. kontrakt) dołącza się do dokumentacji wychowawcy lub pedagoga szkolnego.
11. Wszelkie uwagi, wnioski dotyczące pracy szkoły, ocen, zachowania ucznia, rodzice/prawni opiekunowie kierują w następującej kolejności do:
  - a) wychowawcy
  - b) nauczyciela przedmiotu
    - a w wyjątkowych przypadkach do:
  - c) Dyrektora Szkoły
  - d) Rady Pedagogicznej
  - e) organu nadzorującego szkołę.
12. O problemach, wynikłych w trakcie kontaktu z rodzicami/prawnymi opiekunami, wykraczającymi poza kompetencje wychowawcy, należy niezwłocznie poinformować dyrektora szkoły, który podejmuje interwencję.

PROCEDURA DOT. NIEBIESKIEJ KARTY

XVI. Procedury stosowania zasad dotyczących Niebieskiej Karty

1. W przypadku zauważenia, zgłoszenia lub stwierdzenia przez nauczyciela lub pracownika szkoły, podejrzenia, że uczeń jest dotknięty przemocą w rodzinie, ww. osoba dyskretnie powiadamia o sytuacji pedagoga/ psychologa szkolnego, a w razie jego nieobecności wychowawcę klasy lub dyrektora szkoły.
2. Pedagog/psycholog rozmawia **z uczniem**, wobec którego, zachodzi podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie, ustalając okoliczności zajścia oraz diagnozuje sytuację rodzinną i potrzeby dziecka.
3. W zależności od zaistniałej sytuacji pedagog/ psycholog prowadzi rozmowę **z osobami z rodziny** ucznia /rodzicami, opiekunami prawnymi lub osobą najbliższą/, **wobec których zachodzi podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie** - udzielając jej kompleksowych informacji o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
4. **Pedagog wypełnia formularz „Niebieskiej Karty –A” w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie**, który zostaje potem przekazany do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, nie później niż w terminie do 7 dni od wszczęcia procedury. Kopia formularza „ Niebieskiej Karty - A” pozostaje w dokumentacji pedagoga szkolnego.
5. W zależności od zaistniałej sytuacji **pedagog prowadzi rozmowę z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie**, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwości podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
6. Pedagog/psycholog obejmują pomocą psychologiczną - pedagogiczną ucznia, wobec którego zachodzi podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie.

7. Wychowawca oraz nauczyciele pracujący z uczniem, wobec którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie, wspierają ucznia, dostosowując wymagania edukacyjno-wychowawcze do zaistniałej sytuacji traumatycznej, współpracując z rodzicami i pedagogiem szkolnym.
8. Wychowawca, nauczyciele oraz pracownicy szkoły w przypadku zaobserwowania niepokojących zmian w zachowaniu dziecka, wobec którego rodziny wszczęto procedurę Niebieskiej Karty informują o sytuacji pedagoga szkolnego, a w razie jego nieobecności dyrektora szkoły.
9. Wszelkie działania podejmowane w szkole dot. procedury Niebieskiej Karty są poufne.
10. Pedagog a w przypadku jego nieobecności wychowawca klasy lub inna osoba oddelegowana przez dyrektora szkoły uczestniczy w spotkaniach Grupy roboczej dot. procedury Niebieskiej Karty.